

چکیده پژوهش مصلحت و مفسده

در مرحله اجرای برخی از احکام شرعی اعم از تکلیفی و وضعی باید مصلحت رعایت شود که از آن به مصلحت اجرائیه تعبیر می شود، مثلاً در بیع مال صغیر توسط ولیّ قهری یا قیم بنابر برخی از اقوال فقهی باید مصلحت صغیر رعایت شود و در اجرای احکام کیفری نباید مفسده داشته باشد که از آن به مفسده اجرائیه تعبیر می شود. در این تحقیق به تفصیل مواردی که باید در آن موارد مصلحت رعایت شود و نیز مواردی که عدم مفسده کافی است، استقصاء شده و نیز کیفیت رعایت مصلحت و عدم مفسده روشن می شود.

اهمیت و ضرورت این تحقیق از این جهت است که با شناخت این موارد و مصادیق مصلحت و عدم مفسده می توان حکم موارد مبهم را روشن نمود و یک فقه کاربردی برای مصادیق و موضوعات مبهم برای افراد و کارگزاران اسلامی و نیز مجریان قوانین ارائه دهد؛ زیرا این تحقیق نه تنها در حوزه اموال شخصی و احکام فردی به کاوش می پردازد بلکه در حوزه اموال عمومی و احکام کیفری نیز کاربرد داشته و مشخص می کند که در کدام احکام به جهت مصلحت فرد یا جامعه اسلامی و حکومت دینی اجرای حکم متوقف و یا تبدیل به حکم دیگری می شود.

در این تحقیق ابتدا مفهوم مصلحت و مفسده و انواع هر کدام را بررسی نموده و سپس در حوزه اموال عمومی بررسی شده سپس در حوزه اموال شخصی بررسی گردیده که در کدام موارد و مصادیق رعایت مصلحت یا عدم مفسده ضروری است. همچنین در حوزه اشخاص در کدام موارد و مصادیق رعایت مصلحت یا عدم مفسده ضروری است. در نهایت در حوزه احکام کیفری بررسی می کنیم که در کدام موارد، اجرای حدود، تعزیرات و قصاص منوط به عدم مفسده است.

روش این تحقیق تحلیلی توصیفی است و با مراجعه به منابع اعم از کتابها و نرم افزارها مباحث استخراج شده و سپس نگارش شده است.

کلید واژه گان: مصلحت، مصلحت اجرائیه، مفسده، عدم مفسده، غبطه، صرفه.